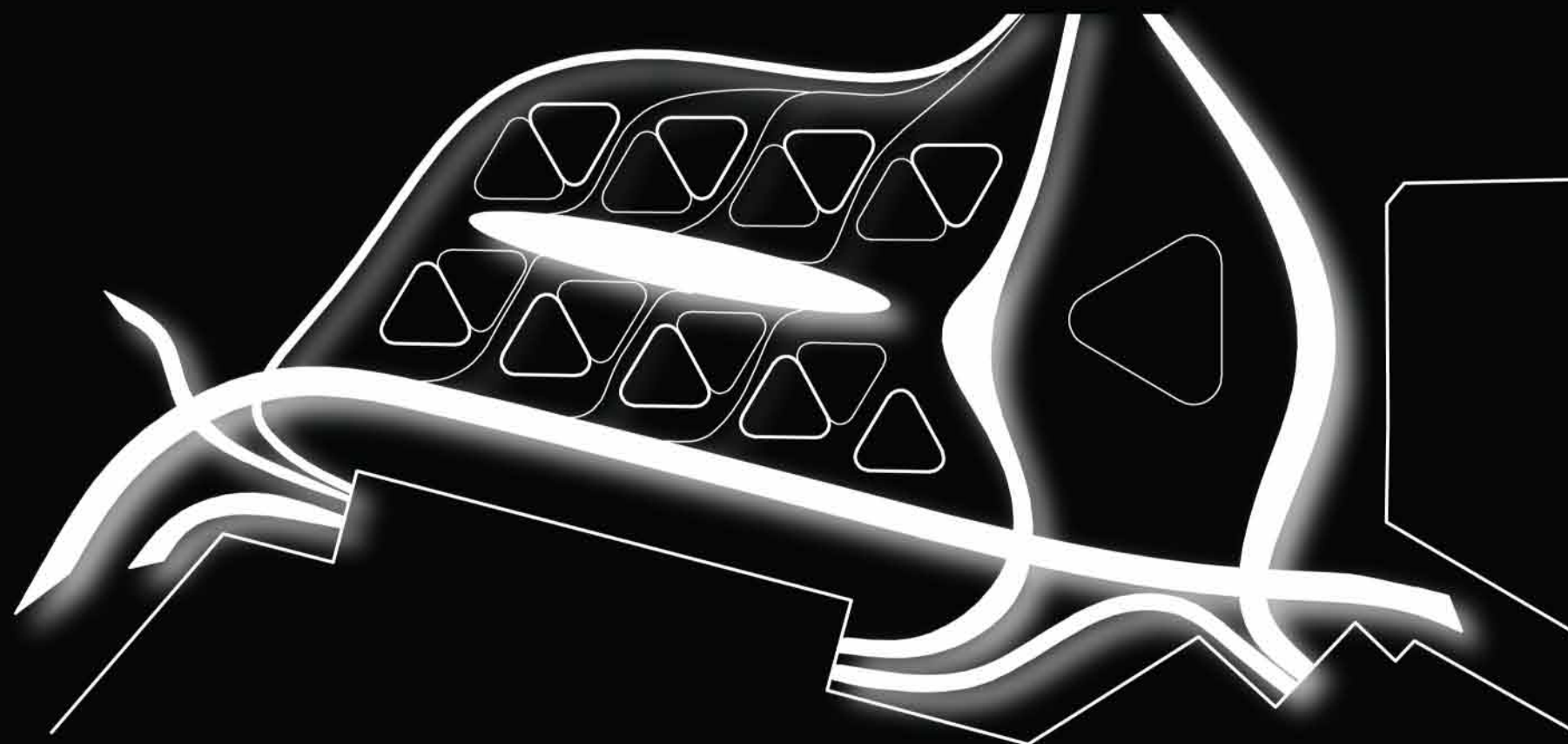

MĚSTSKÁ TRŽNICE FLORENC

Bc. ZUZANA VRBKOVÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE FA-ČVUT 12/13 LANDSCAPE STUDIO Dipl. arch. HENRY HANSON

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: ZUZANA VRBKOVÁ
AR 2012/2013, ZS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) MĚSTSKÁ TRŽNICE PRAHA - FLORENC

(AJ) CITY MARKET PRAGUE - FLORENC

JAZYK PRÁCE: ČESKÝ

Vedoucí práce: Dipl. arch. Henry Hanson **Ústav:** Ústav prostorového plánování

Oponent práce: ing.arch. Zdeněk Fikar

Klíčová slova (česká): Tržnice, veřejný prodejní prostor, veřejný prostor, stánkový prodej, Florenc,

Anotace (česká): Tato práce se zabývá návrhem tržnice v současném nevyhovujícím prostoru pražské části Florenc v blízkosti autobusového nádraží a před budovou muzea. Poukazuje na historický charakter pražských náměstí jako prostředí pro trhy a obchod. Návrh tržnice je založen na navrácení vztahů mezi veřejným prostorem a prodejními prostory. Práce definuje architektonický koncept sestávající ze dvou částí: otevřeného veřejného tržišního prostoru s prodejními kiosky a objektem pod konstrukcí estakády. Tržní prostor řeší prodejní kiosky pod širým nebem vytvářející pozitivní tření s proudy lidí. Objekt pod konstrukcí estakády plní skladové a zpracovatelské zázemí trhovců, obsahuje občerstvení, restaurace i stálé obchody.

Annotation (English): This paper describes the design of market in the current unsatisfactory space Florenc Prague district near the bus station and in front of the museum. It refers to the historical character of Prague's squares as places for marketplaces and trade. Spatial market design is based on the return of relations between the public space and sales space. This work defines an architectural concept consisting of two parts: an open public market place with vending kiosks and the object under elevated highway. Market place solves vending kiosks at open air space creating a positive friction with streams of people. The building under elevated highway performs storage and processing facilities for paddlers, includes fast-foods, restaurants and permanent shops as well.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“
(Celý text metodického pokynu je na www.FA-studium/ke-stazeni)

V Praze dne 4. ledna 2013

podpis autora-diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Zuzana Vrbková

datum narození: 30.1.1987

akademický rok / semestr: 2012/ zimní semestr

ústav: 15121 Ústav prostorového plánování

vedoucí diplomové práce: Dipl. arch. Henry Hanson IV.

téma diplomové práce: Městská tržnice Praha- Florenc

viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:

1/popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

2/popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítka zpracování

3/seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

1/ Popis projektu:

Trhy byly v dějinách velice důležitými veřejnými prostory a stály i při základu města Prahy. V současnosti je pojem trh a tržnice převážně synonymem prodeje levného zboží a produktů v neestetickém prostředí. Na území hlavního města navrhují prostor městské tržnice, která bude kulturním a sociálním zázemím nákupu a prodeje.

Cíle řešení:

- začlenění městské tržnice do organismu města
- posílení společenské funkce městského prostoru Florenc
- navrhnout městskou tržnici jako platformu pro prodej tuzemských potravinářských produktů, kde veřejnost může nakupovat, setkávat se a konzumovat
- veřejný prostor a objekt tržnice by měl splňovat nároky na využívání během průběhu dne, víkendu a ročních období
- vytvořit nový moderní společenský prostor určený pro kulturní události, například festivaly a slavnosti
- objekt a jeho funkční využívání by mělo být šetrné k životnímu prostředí

2/ Předpokládaný výsledný seznam dokumentace :

analýza širších vztahů
vizualizace návrhu z letecké perspektivy zahrnující bezprostřední okolí
púdorys v měřítku 1:200
řezy v min. měřítku 1:100
pohledy v měřítku 1:500
min. 5 perspektivních pohledů veřejného prostoru a městské tržnice
schéma předpokládané lidské přítomnosti
diagram vysvětlující vztahy mezi lokální produkcí, spotřebou a recyklací
kniha/portfolio A3

3/ Model v min. měřítku 1:500

Datum a podpis studenta 27.09.2012

Datum a podpis vedoucího DP 27.9.2012

Datum a podpis děkana FA ČVUT registrováno studijním oddělením dne

2/10/12

IX. století

Jedno z nejstarších tržišť bylo na místě Malostranského a Staroměstského náměstí, kde se protínaly důležité obchodní cesty. Území těchto prostranství byly vymezeny již před výstavbou města. Jednalo se o centra politické i ekonomické moci. Dále velice významné tržiště bylo a dodnes se zachovalo v místě Havelské a Rybářské ulice, které bylo zaměřeno na prodej zemědělských produktů.

Období Karla IV.

V tomto období byla založena nová městská veřejná prostranství, která sloužila jako náměstí, ale také jako důležitá tržiště. Názvy těchto veřejných prostranství byly odvozeny od funkce, kterým byla předurčena, např:

Koňský trh - dnešní Václavské náměstí

Dobytčí trh - dnešní Karlovo náměstí

Senovážné náměstí

XIX. stol.

Výstavba objektu „Crystal Palace“ pro světovou výstavu v Londýně 1851 byla novým impulzem, který přemístil exteriérová tržiště do zakrytých tržnic. Progresivní ocelovo-skleněná konstrukce se stala prototypem pro tržnice v druhé polovině XIX. stol.

V celé Evropě, nevyjímaje Prahu, byly vybudovány městské tržnice, které zlepšily podmínky pro prodej a komfort nákupu. Vznikem uzavřených tržnic se oddělil vizuálně a prostorově prodej zboží od veřejného prostranství.

Staroměstská tržnice 1892 - do dnešní doby se objekt zachoval, ale funguje jako supermarket

Smíchovská tržnice 1906 - budova byla přeměněna v městskou knihovnu

Vinohradská tržnice 1902 - slouží jako obchodní centrum

U žádné z těchto tržnic se nezachovala její původní funkce městské tržnice.

Současnost

Na území Prahy jsou dvě největší tržnice Pražská tržnice v Holešovicích a tržnice SAPA v Libuši. V poslední době se začaly pořádat po celém území Prahy farmářské a jiné trhy, které jsou na veřejném prostranství po časově omezenou dobu.

Pražská tržnice v Holešovicích

Původně sloužila jako jatka do roku 1983 a poté byla přeměněna v městskou tržnici. Hl. m. Praha uvažuje o celkové regeneraci území tržnice z důvodu nízké popularity. Tento záměr je v současnosti zastaven. Hlavním důvodem jsou nevyřešené majetkoprávní vztahy.

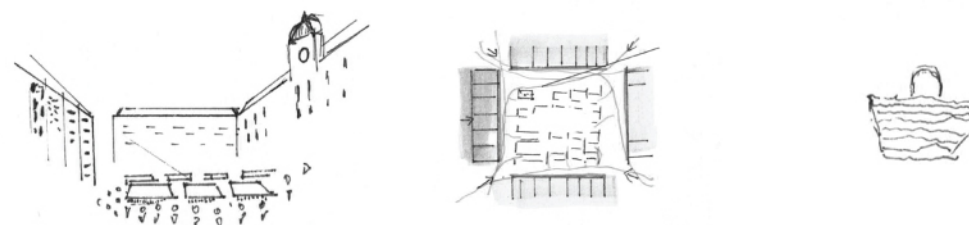
Vietnamské obchodní centrum a tržnice SAPA

Nachází se v bývalém drubežářském závodu. Jsou zde prodávány především asijské produkty.

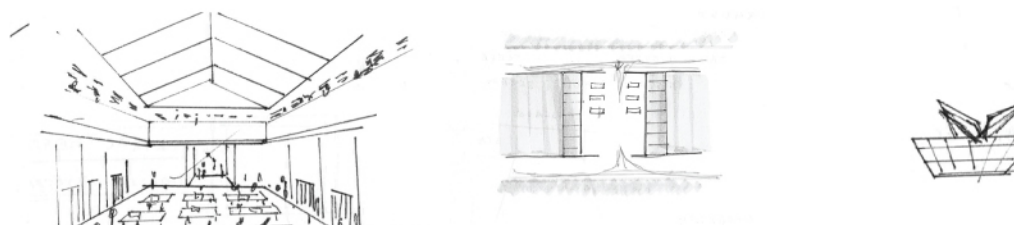
Farmářské a jiné trhy

Jsou sezóně pořádány v lokálních centrech města. Jde o stánkový prodej, kde není stabilně zajištěno vybavení a hygienické zázemí pro prodejce a kupující. Jsou jasné tendence pro to, aby tyto trhy byly celoroční a staly se součástí veřejného prostoru.

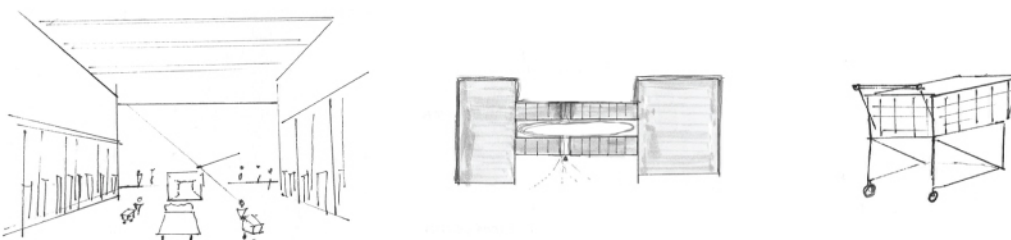
Porovnání vývoje komerčních objektů a způsob nákupu

V historii bylo náměstí ústředním bodem obchodu, kde měřítkem nákupu byl košík. Frekvence nákupu byla častá z důvodu čerstvosti potravin a objemu nákupu.

Od XIX. stol. byl obchod přesunut z veřejného prostoru do komerčních objektů. Zastřešené pasáže, tržnice a obchodní domy byly v blízkosti důležitých pěších os v centrálních částech měst.

Současné obchodní objekty jsou v periférii měst. Objekt je orientován do vnitřního umělého veřejného prostranství. Frekvence nákupu je méně častá z důvodu velkého objemu nakupovaného zboží. Naproti tomu je však doba nákupu delší.

současný stav dotčeného území

Proč tady - dopravní uzel

Tržnice by měla být umístěna v centru a dobře dopravně dostupná. Z tohoto důvodu jsem zvolila lokalitu Florenc, která je dopravním uzlem metra, městské a regionální autobusové a vlakové dopravy. Prochází zde důležitá pěší osa z náměstí Republiky do Karlína.

Proč tady a teď - rozšíření centra

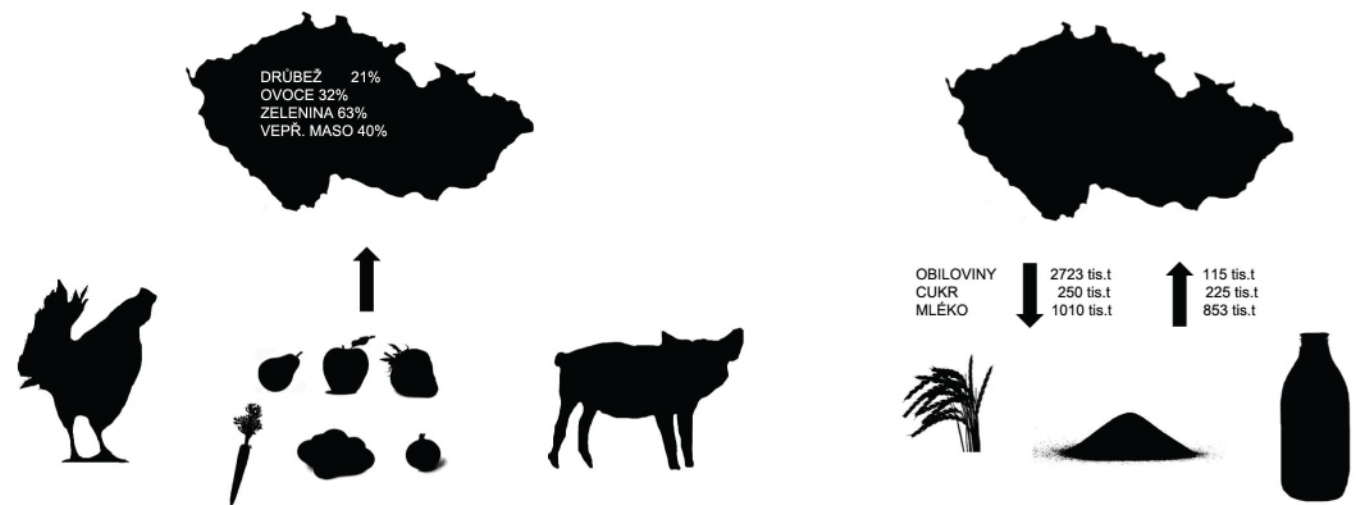
Dostavba městského okruhu a humanizace SJ magistrály bude mít velký vliv na změnu dopravního uzlu Florence v nové městské centrum. Dopravní odlehčení SJ magistrály může nastartovat nový rozvoj města v tomto území. SJ magistrála je vyzvednuta nad území estakádou, pod kterou plynule proudí městský život a proto bych ji doporučila zachovat. Analýza lidské přítomnosti na Florenci prokázala, že projde tímto územím denně 170 000 tis pěších.

současný stav dotčeného území

Proč teď - zemědělství

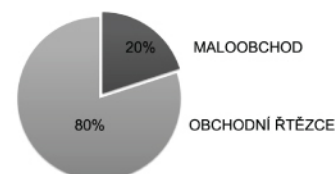
Analýza českého zemědělství poukázala na problém s potravinovou soběstačností České republiky. Dovážíme zemědělské produkty, které jsme si schopni vypěstovat. Problémem je také vývoz zemědělských surovin, které se v zahraničí zpracovávají a nazpět se dováží.

Nesoběstačnost ČR ve vybraných komoditách za rok 2011

Vývoz a dovoz v ČR ve vybraných komoditách za rok 2011

Tyto problémy jsou způsobeny nízkými výkupními cenami, které jsou diktovány velkoobchody a úbytkem potravinářského průmyslu. Kvalitní a čerstvé zemědělské produkty ubývají na trhu a dovezené zboží začíná stoupat na ceně při klesající kvalitě. Je ve veřejném zájmu podpořit prodej přímo od lokálních zemědělců a výrobců. Obliba farmářských trhů prodejci i kupujícími poukazuje na nové tendence, které bych svým návrhem chtěla podpořit.

Způsob prodeje potravin v ČR za rok 2011

Nesoběstačnost ČR roce 2011

Cíl

Zabránění zvyšování dovozu potravin a zvyšování konkurenceschopnosti českých zemědělců. Způsob jak dostat čerstvé a kvalitní zboží co nejpříměji k zákazníkům. Kulturní a společenský přínos pro veřejná prostranství.

Kdo je klient ?

Magistrát hl. m. Prahy

Kdo je uživatel ?

farmáři, výrobci a zpracovatelé potravinářských produktů

Kdo je zákazník?

obyvatelé hl. m Prahy, cestující, turisté a návštěvníci kulturních institucí

Analýza počtu osob pohybujících se v daném území prokázala, že zde prochází cca 170 tis. lidí během jednoho pracovního dne.

Urbanistická vize

Urbanistickou vizi území Florence řeší v diplomové práci s názvem Regenerace prostoru Florenc Thi Thanh Huong Nguyen. Zabývá se rozšířením městského centra od náměstí Republiky do Karlína. Navrhuje nové dopravní řešení v území, definuje veřejné prostory, doplňuje chybějící zástavbu a nové funkční využití území.

Širší vztahy

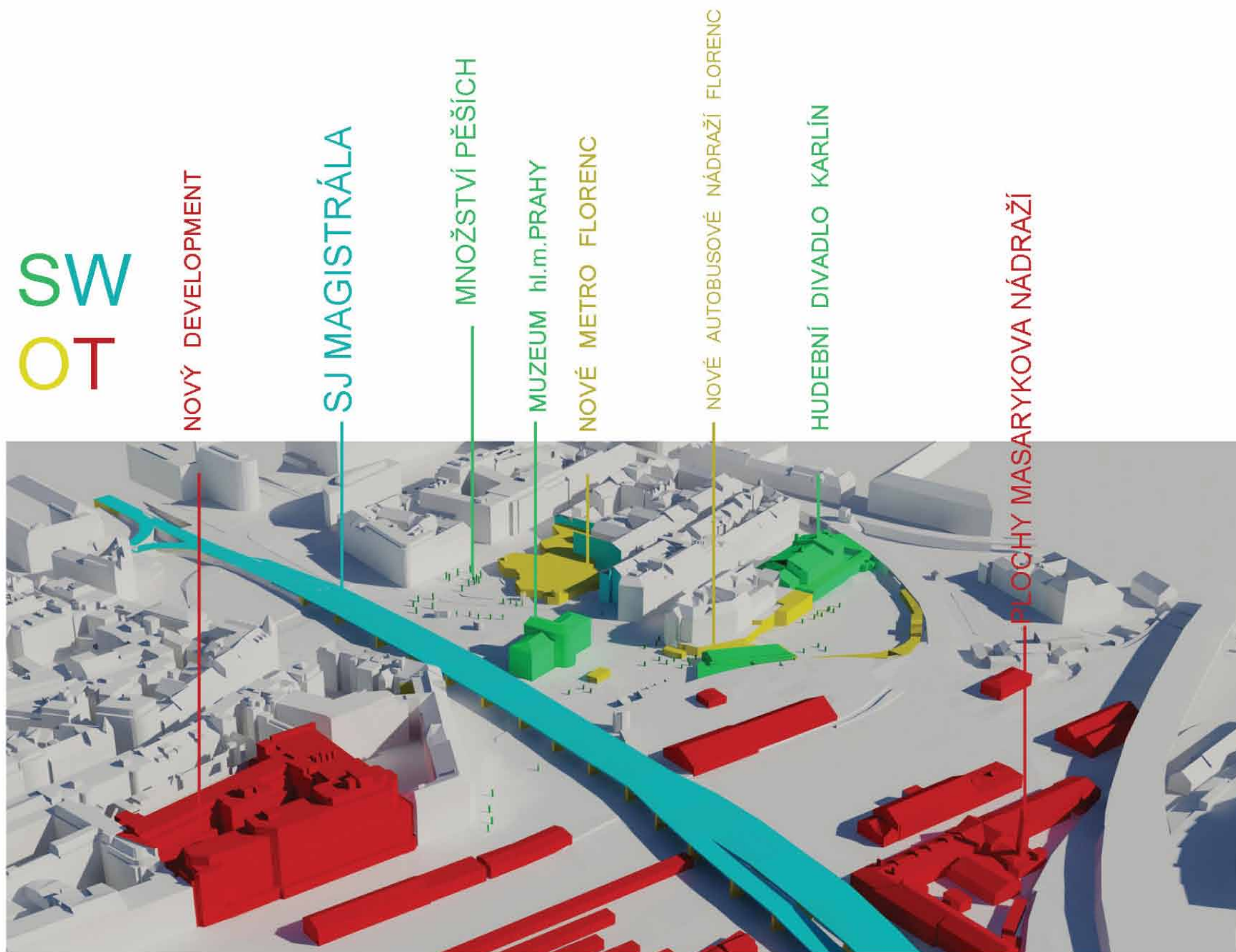
Z analýzy širších vztahů vyplynulo, že se území Florence bude měnit. Tato změna už započala výstavbou administrativních objektů a další změny by měly následovat.

Rehabilitace vlakového Masarykova nádraží.

Spojení autobusového městského a regionálního nádraží Florenc.

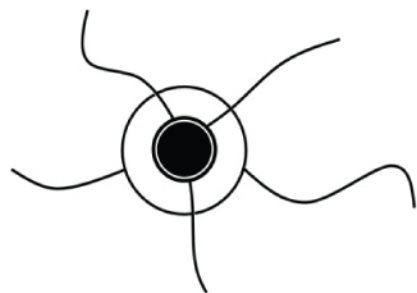
Projekt Humanizace severojižní magistrály, který změní dopravní tepnu v městský bulvár.

Regenerace nadzemních objektů metra a navazující veřejný prostor.

TRŽNICE A TRŽIŠTĚ

UMÍSTĚNÍ

situováno v centru

VZHLED

aktivní parter malá měřítka obchodů

ZÁKAZNÍK

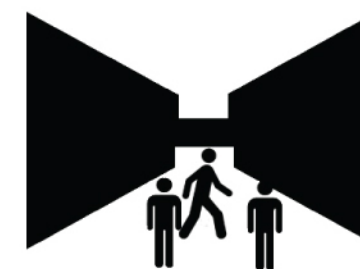
pěší

FREKVENCE A MĚŘÍTKO NÁKUPU

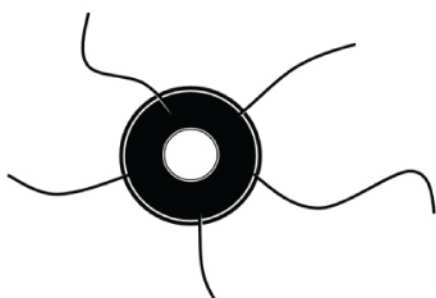
denní perioda nákupu

NÁKUPNÍ STRATEGIE

spojení veřejného prostoru a prodejního prostoru

TYPICKÉ KOMERČNÍ OBJEKTY

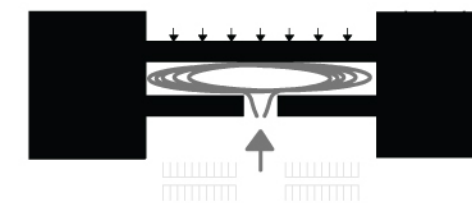
situováno na okraji města

velké měřítko objektu a neaktivní parter dojíždějící automobilem

týdenní perioda nákupu

lidé jsou zachyceni do vnitřního prostoru

Prodejní strategie tržnice a tržiště

Tržnice má využít potenciálu velkého množství procházejících lidí. Velké množství menších obchodů a prodejních stánků snáze a rychle obslouží zákazníky, kteří mají limitovaný čas k nákupu. Tržnice je navržena pro prodej čerstvého zboží. Frekvence nákupu je častější než u typických potravinářských obchodů. Za nejefektivnější způsob prodeje považují stánkový prodej, který umožňuje nejintenzivnější kontakt prodejce s kupujícím.

Koncept tržnice

Navrácení vztahů mezi veřejným prostorem a prodejními prostory. Využít toho, že územím prochází velké množství pěších a zpříjemnit jejich cestu. Cílem je dotvořit architekturu tak, aby docházelo k pozitivnímu tření mezi proudy lidí a prodejními prostory. Dále bych chtěla vytvořit nejen prodejní prostory tržnice, ale také části, kde lidé mohou konzumovat a pozastavit se.

Návrh veřejného prostoru

Veřejný prostor na jih od Muzea hl.m. Prahy jsem změněna v pěší zónu. Pět výstupů z metra C koncentruji a orientuji tak, aby byly co nejsnadněji přístupné a usnadňovaly orientaci v prostoru. Počítám s novým pěším spojením přes Masarykovo nádraží směrem k Hlavnímu nádraží. Dále navrhuji propojení ulic Na Florenci a Prvního pluku, které zajistí místní komunikační spojení centra s Karlínem.

Veřejný prostor určený pro prodej, kulturní akce a relaxaci je vymezen budovou Muzea hl.m. Prahy a objektem tržnice pod estakádou. Vlastní objekt tržnice je umístěn pod konstrukcí estakády a jsou zde navrženy sklady, sociální zázemí, výrobní, prodejní a konzumační prostory. Prodejní kiosky jsou začleněny do veřejného prostoru v blízkosti metra a autobusového nádraží tak, aby lákaly kolemjdoucí a vymezují exteriérový prodejní prostor.

Materiálové řešení veřejného prostoru a prvky zeleně

Pěší koridory budou dlážděny hladkou žulovou dlažbou z důvodu komfortu pohybu. Vnitřní zóna veřejného prostoru bude z žulových kostek z kterých bude vystupovat schodiště z pískovce se zabudovanými dřevěnými lavičkami, které slouží jako hlediště kulturním akcím. Důležitým spojujícím elementem mezi veřejným prostorem před a za muzeem hl. města Prahy je navržen strom Platan, pod jehož korunou je situováno místo pro setkávání. Stromořadí, které navazuje na Křížkovu ulici, zpřijemňuje prostor pro sezení je z rodu Gleditsia. Na ocelové konstrukci, která vertikálně člení budovu tržnice pod estakádou, je navržena pnoucí rostlina rodu Campsis radicans.

Návrh tržnice

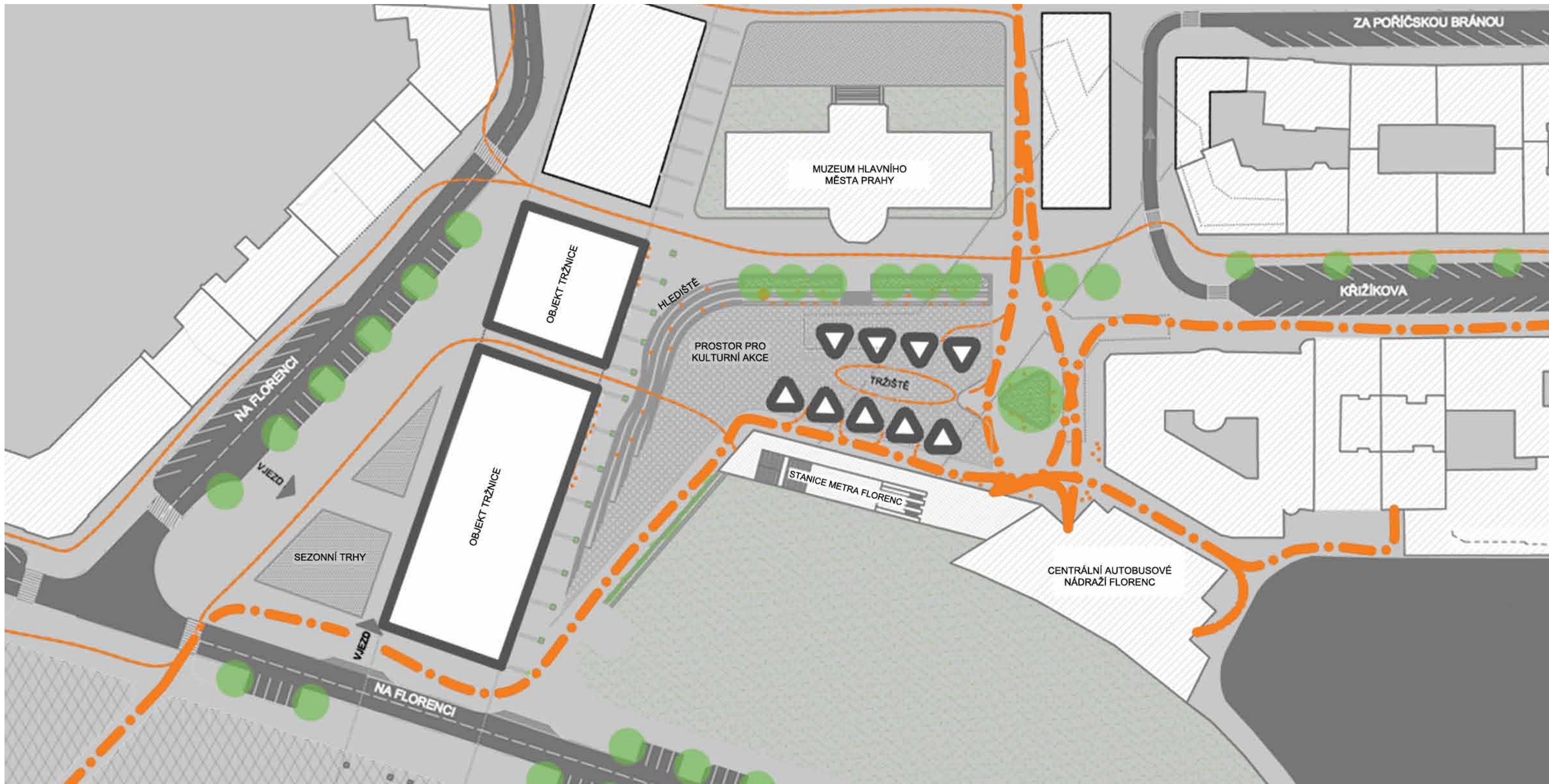
Ideou návrhu je propojení tržnice s výrobními, prodejními a konzumačními prostory. Zákazník by měl vidět z výlohy na produkt, jak je zpracováván, kdo ho vyrábí a jak se k zákazníkovi dostal. Zásobování je navrženo z ulice Na Florenci. Zásobovací a skladovací prostory navazují na vnitřní hospodářskou chodbu, která je osvětlená ze stropu světliky. Při severozápadní fasádě, která je orientovaná do ulice Na Florenci, jsou umístěny výrobní prodejny např: řeznictví, pekárna, lahůdky atd. Při jihovýchodní fasádě, která je orientovaná do veřejného prostranství, jsou navrženy výroby pro přímou konzumaci např: bar, restaurace, kavárna. Na tyto provozovny v exteriéru navazují předzahrádky, které jsou členěny vertikální ocelovou konstrukcí.

Konstrukční řešení tržnice

Objekt je navržen jako lehká ocelová konstrukce, která je zabudovaná pod železobetonovou konstrukcí estakády. Od této konstrukce bude budova odizolována pryžovou vibroizolací. Fasáda je navržena z lehkého obvodového pláště na bázi kovu a skla. Důvodem je vizuální a prostorová komunikace interiéru a exteriéru. Při pěkném počasí je umožněno otevření fasády v parteru a tím i propojení do exteriéru. Vnitřní příčky jsem navrhla v co největší míře průhledné, aby umožňovaly průchod světla a propojovaly vnitřní život tržnice.

Prodejní kiosky funkční a konstrukční řešení

Prodejní kiosky slouží pro přímý prodej kolemjdoucím, kteří mají limitovaný čas k nákupu. Zásobování kiosku je řešeno z centrálního skladu v objektu tržnice. Kiosek má část interiérovou, která chrání prodejce a zboží od vlivu nepříznivého počasí a část exteriérovou, která je chráněná stříškou. Kiosek je jednoduše smontovatelná stavba, která má hlavní nosnou konstrukci z galvanizované oceli. Konstrukce konzolové stříšky je z hliníku. Stříška je odmontovatelná a umožňuje variabilní použití. Obvodový plášť je tvořen sendvičovou konstrukcí s povrchovou vrstvou vysokotlakového laminátu. Výloha s prodejním pultem je rozdělena do třech vertikálních částí, které se výsuvně otevírají.

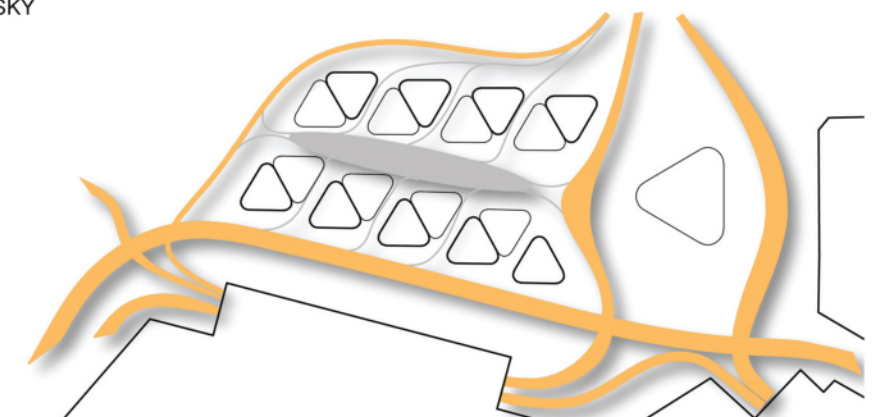
- NOVĚ NAVRŽENÉ OBJEKTY TRŽNICE A TRŽIŠTĚ
- HLAVNÍ PĚŠÍ OSY
- MÍSTA K POZASTAVENÍ DLOUHODOBÉ A KRÁTKODOBÉ
- VEŘEJNÁ PROSTRANSTVÍ A SHROMAŽĎOVACÍ PROSTORY

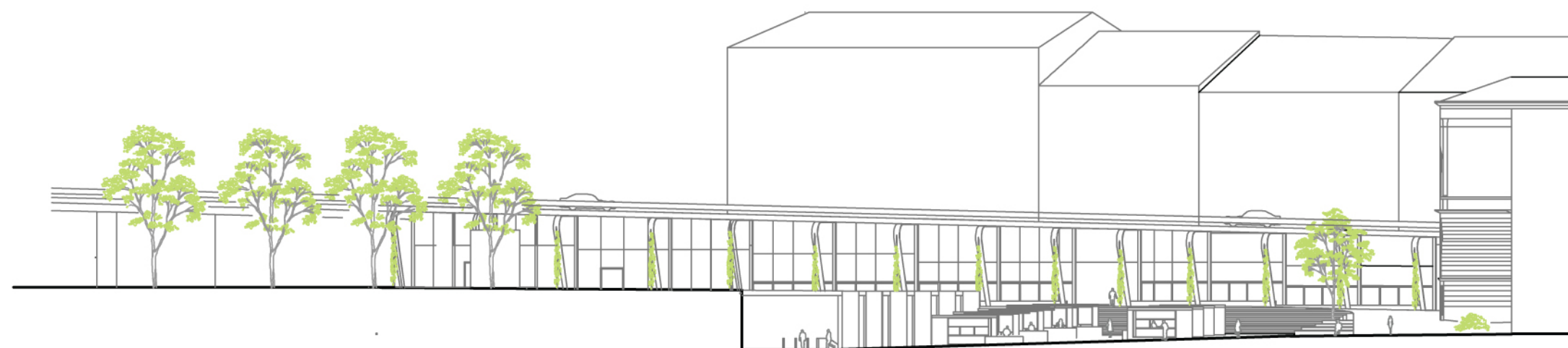
- BUDOUCÍ ROZVOJOVÁ PLOCHA
- VJEZD PRO ZÁSOBOVÁNÍ TRŽNICE
- PLOCHY URČENÉ PRO SEZONNÍ TRHY
- PARK A PLOCHY VEŘEJNÉ ZELENĚ

DIAGRAM VEŘEJNÉHO PROSTORU S KIOSKY

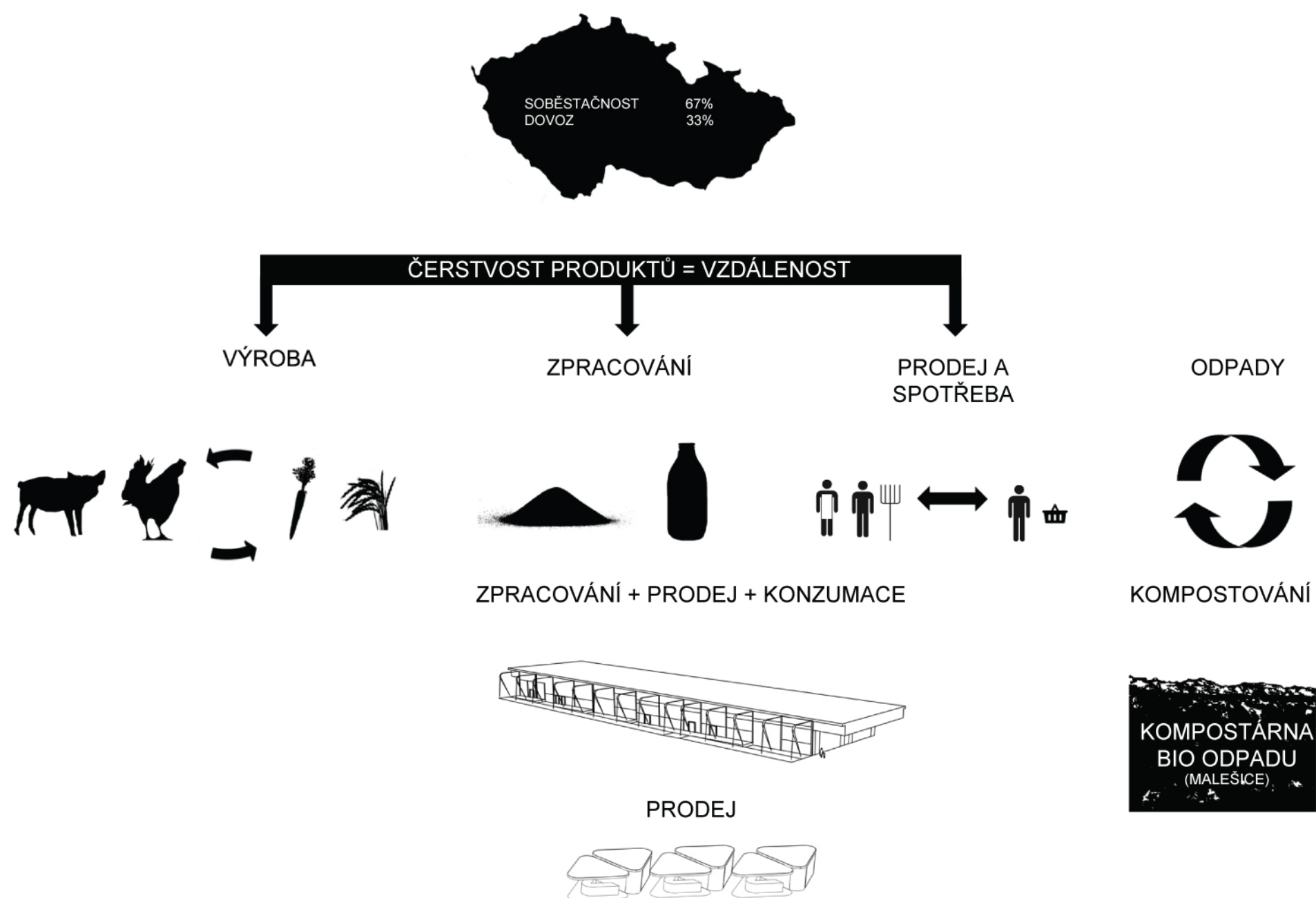
PROUDĚNÍ PĚŠÍCH

KLIDNÁ CÍRKULACE NAKUPUJÍCÍCH

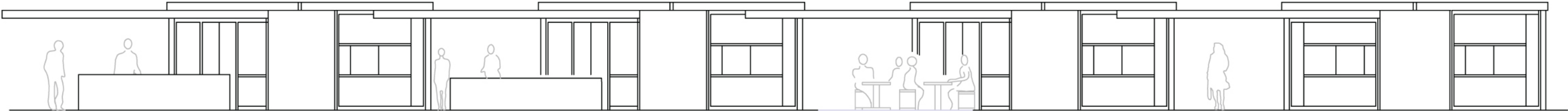

POTRAVINOVÁ SOBĚSTAČNOST

Tržnice nabízí lokálním výrobcům a prodejcům potravinářských produktů plochy v prodejních kioscích v exteriéru a v interiéru. Podpora lokálních zemědělců je založena na přímém prodeji zákazníkům. Prodávající má zajištěn odbyt a zákazník dostává nejčerstvější zboží. Objekt tržnice slouží pro zpracování zemědělských produktů, prodej a konzumaci. Zákazník může pozorovat výrobu různých pokrmů i je koupit nebo ochutnat. Bio odpady budou odváženy do Malešické kompostárny. Zemědělci je poté mohou dále využívat jako hnojivo.

POHLED - ŘADA PRODEJNÍCH KIOSKŮ

ŘEZ A-A

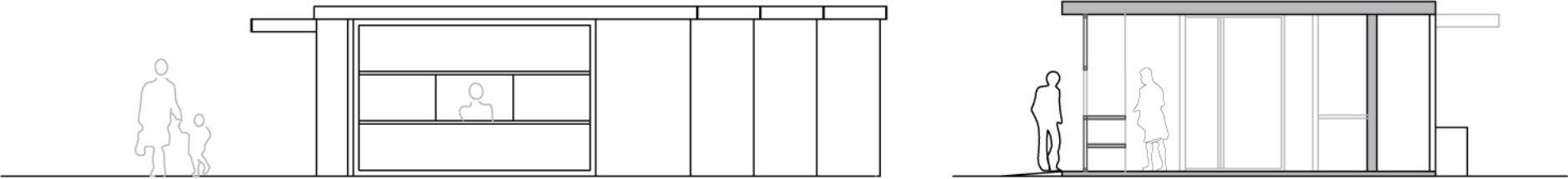

SCHÉMA STŘÍDÁNÍ EXTERIÉROVÝCH A INTERIÉROVÝCH ČÁSTÍ

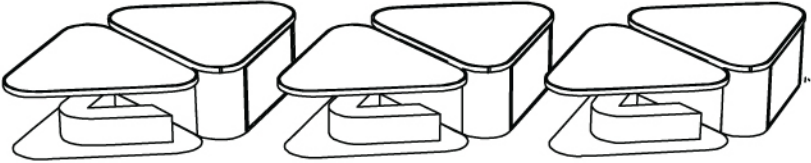
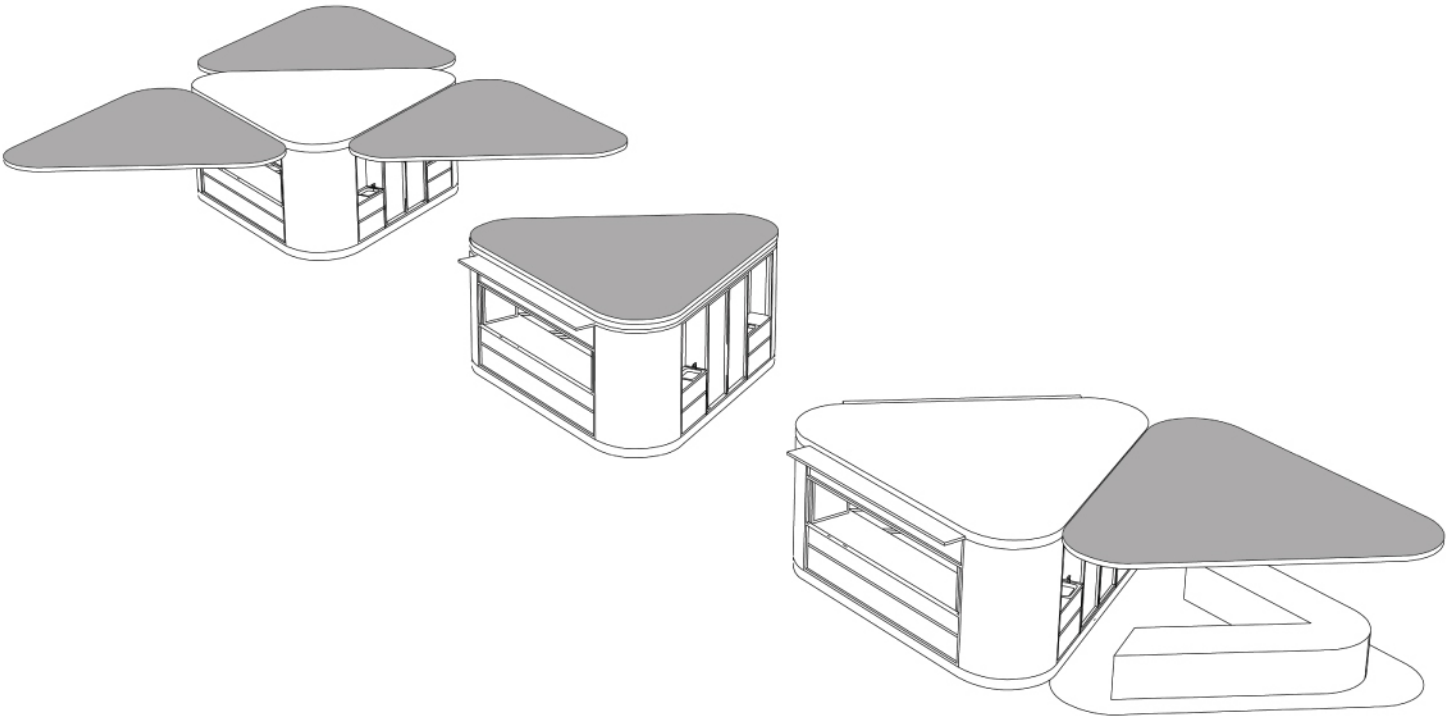
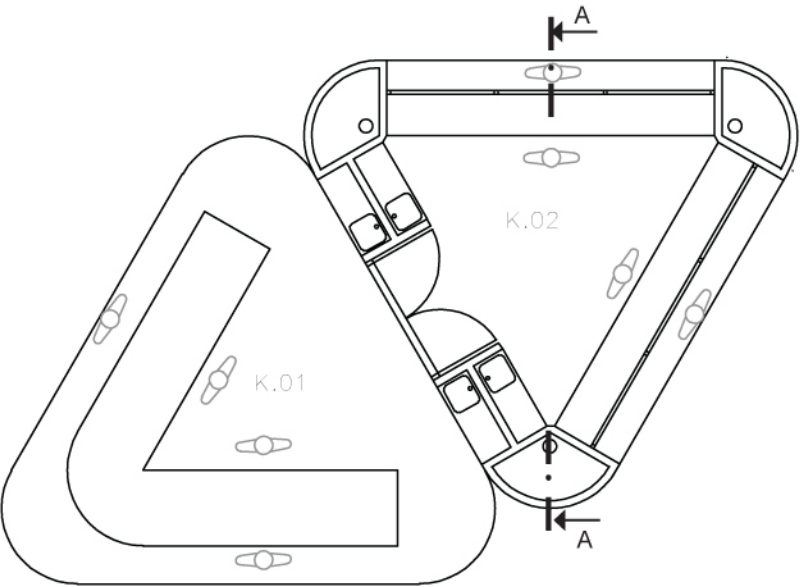

SCHÉMA - FLEXIBILITA ZASTŘEŠENÍ

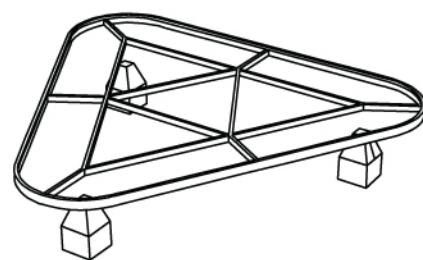
TYPICKÝ PŮDORYS KIOSKU

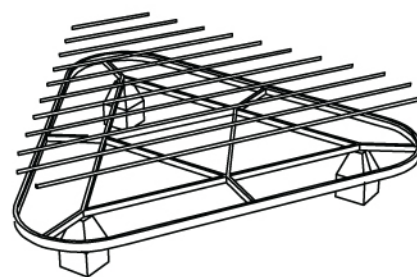
TABULKA PRODEJNÍCH KIOSKŮ				
ČÍSLO	ÚČEL	PLOCHA (m ²)	POČET	PLOCHA CELKEM (m ²)
K.01	KIOSEK –exter.	17,5	8	140
K.02	KIOSEK –inter.	25	9	225

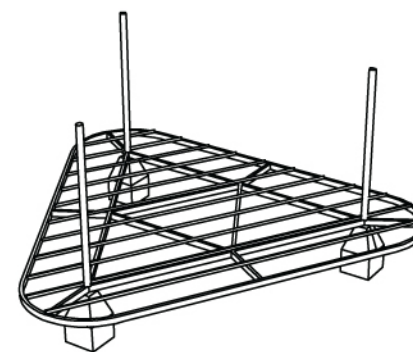
KROK 1
Založení betonových patek

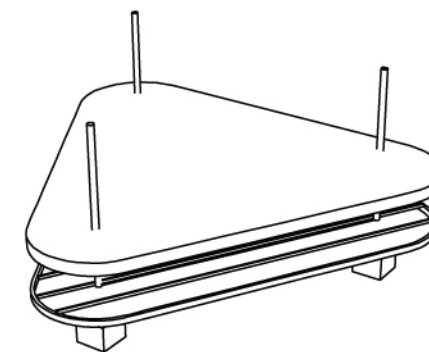
KROK 2
Montáž ocelového rámu z galvanizované oceli

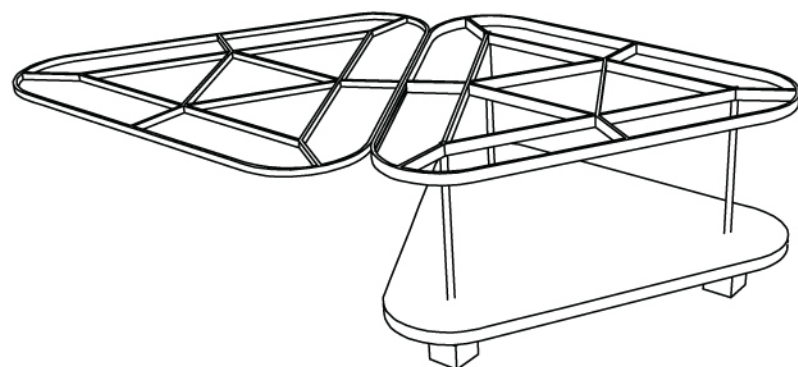
KROK 3
Vložení dělicího roštu

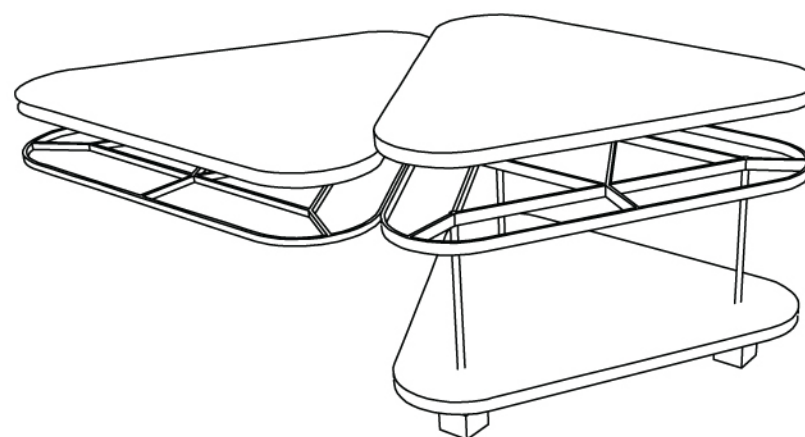
KROK 4
Montáž ocelových sloupků

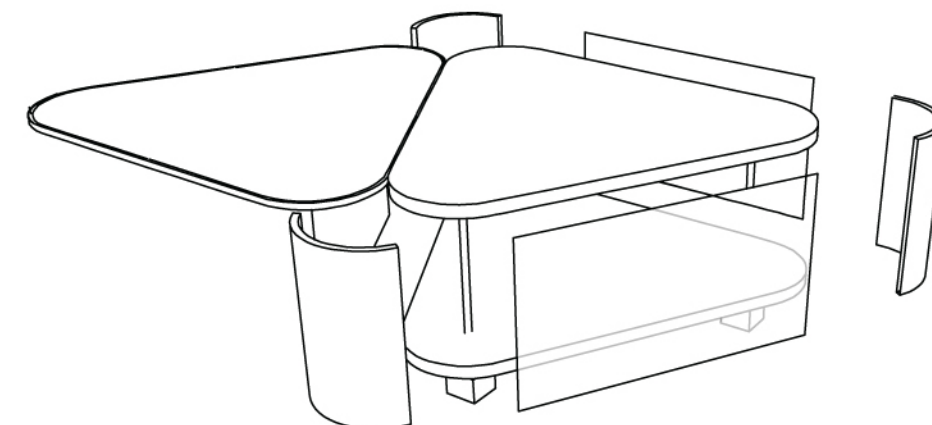
KROK 5
Vložení podlahové konstrukce

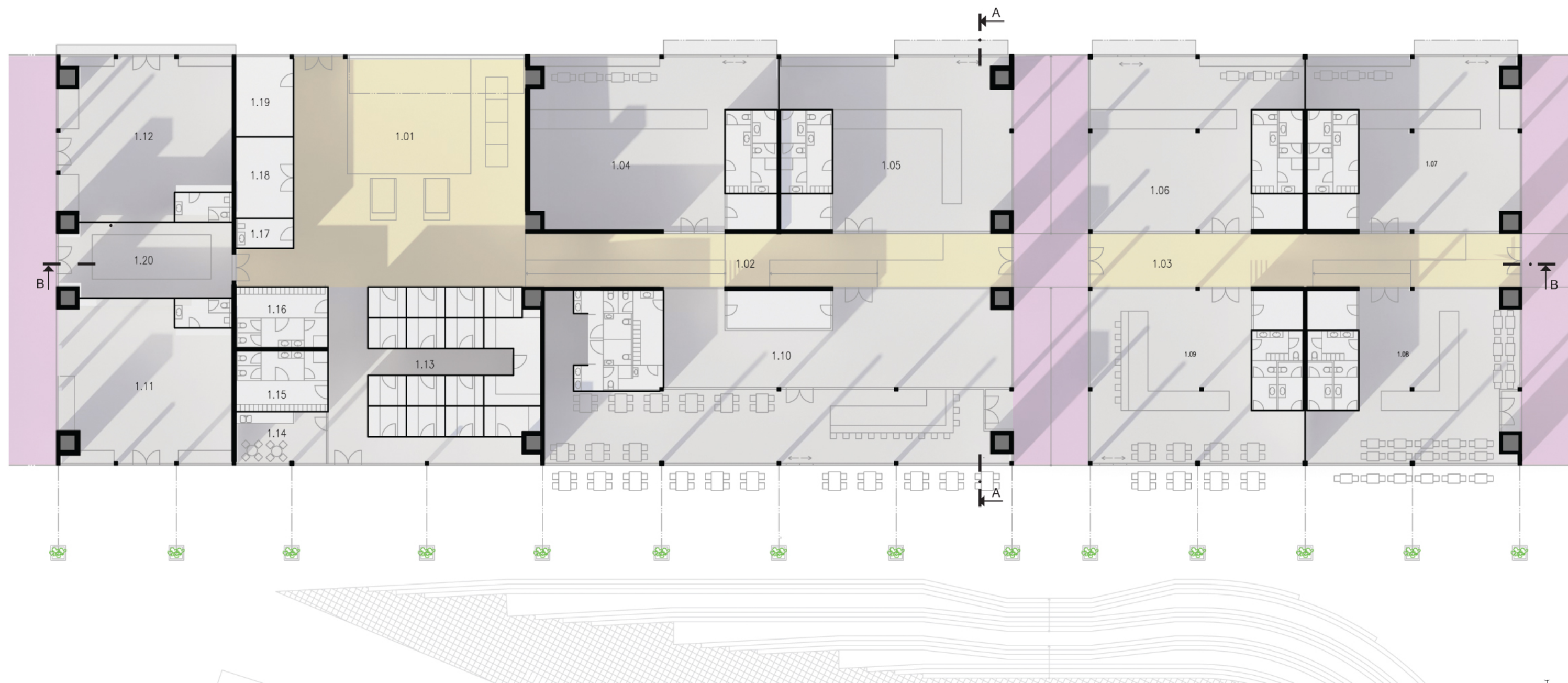
KROK 6
Montáž hliníkového rámu střechy

KROK 7
Montáž membránového zastřešení

KROK 8
Montáž obvodového pláště a výplně otvorů

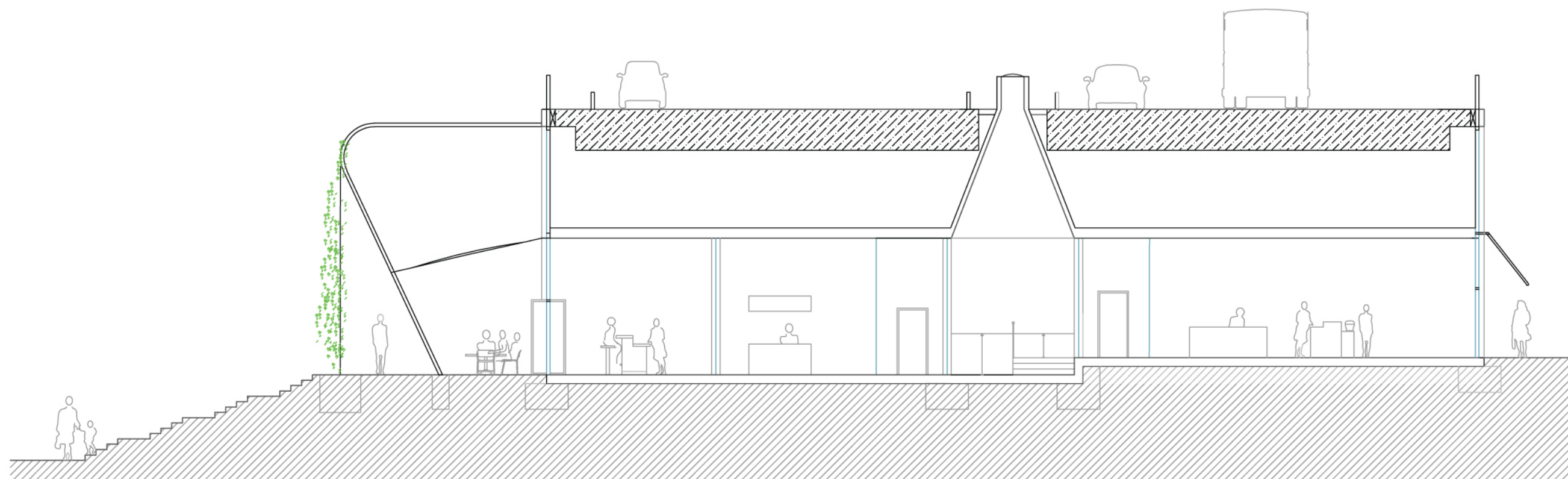
Objekt tržnice zásobování

Tržnice a tržiště jsou zásobovány z centrálního skladu. V nakládacím prostoru skladu jsou umístěny dvě zvedací plošiny. Centrální sklad zboží je rozdělen pro jednotlivé obchody a prodejce v kioscích. Zásobování prodejních kiosků probíhá přímo a nebo pomocí zdvižného vozíku z centrálního skladu.

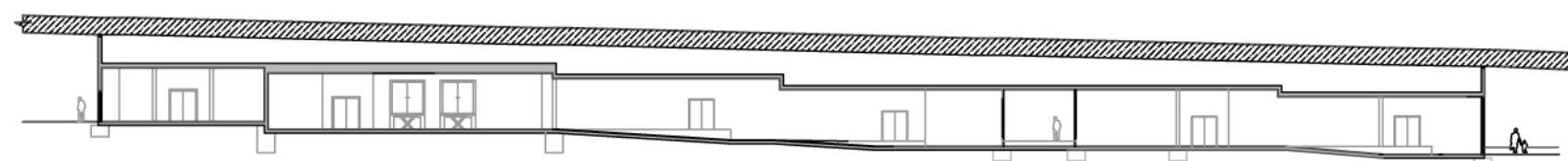
Hygienické požadavky

Pro prodejce stánků a pracovníky tržnice je navržena centrální šatna pro čtyřicet osob. Obchody jsem navrhla s jedním WC. Výrobna-prodejna je vybavena jedním WC pro zákazníky. Dále je zde šatna se sprchou a WC pro zaměstnance. Občerstvení je navrženo pro větší počet zákazníků, proto jsem navrhla WC pro muže i ženy. Dále je zde navržena šatna pro zaměstnance s jedním WC. Restaurace je navržena s WC pro handicapované muže a ženy. Šatna restaurace je navržena s jedním WC a sprchou.

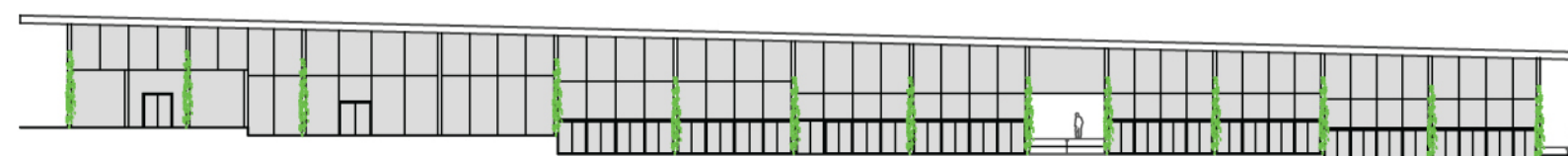
LEGENDA MÍSTNOSTÍ		
ČÍSLO	ÚČEL	PLOCHA (m²)
1.01	NAKLÁDACÍ A VYKLÁDACÍ PROSTOR	240
1.02	ZÁSOBOVACÍ CHODBA	118
1.03	ZÁSOBOVACÍ CHODBA	105
1.04	VÝROBNÁ PRODEJNA	190
1.05	VÝROBNÁ PRODEJNA	190
1.06	VÝROBNÁ PRODEJNA	170
1.07	VÝROBNÁ PRODEJNA	170
1.08	OBČERSTVENÍ	170
1.09	OBČERSTVENÍ	170
1.10	RESTAURACE	360
1.11	OBCHOD	120
1.12	OBCHOD	120
1.13	SKLADY	170
1.14	DENNÍ MÍSTNOST	21
1.15	CENTRÁLNÍ ŠATNA Ž	25
1.16	CENTRÁLNÍ ŠATNA M	25
1.17	ÚKLIDOVÁ KOMORA	7,5
1.18	SKLAD ODPADU	20
1.19	VRÁTNICE	20
1.20	STROJOVNA VZDUCHOTECHNIKY	56
PLOCHA CELKEM		2 467,5

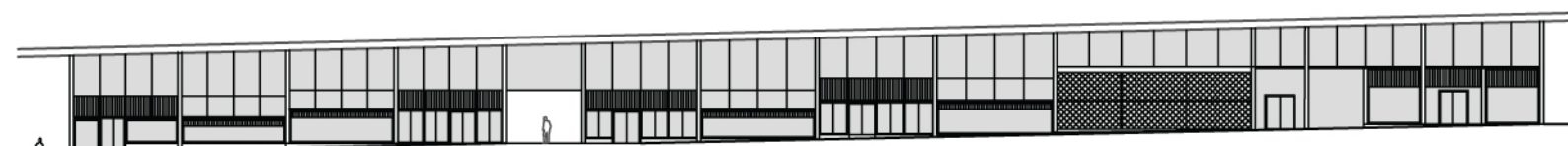
ŘEZA-A M 1:150

ŘEZ B-B M 1:500

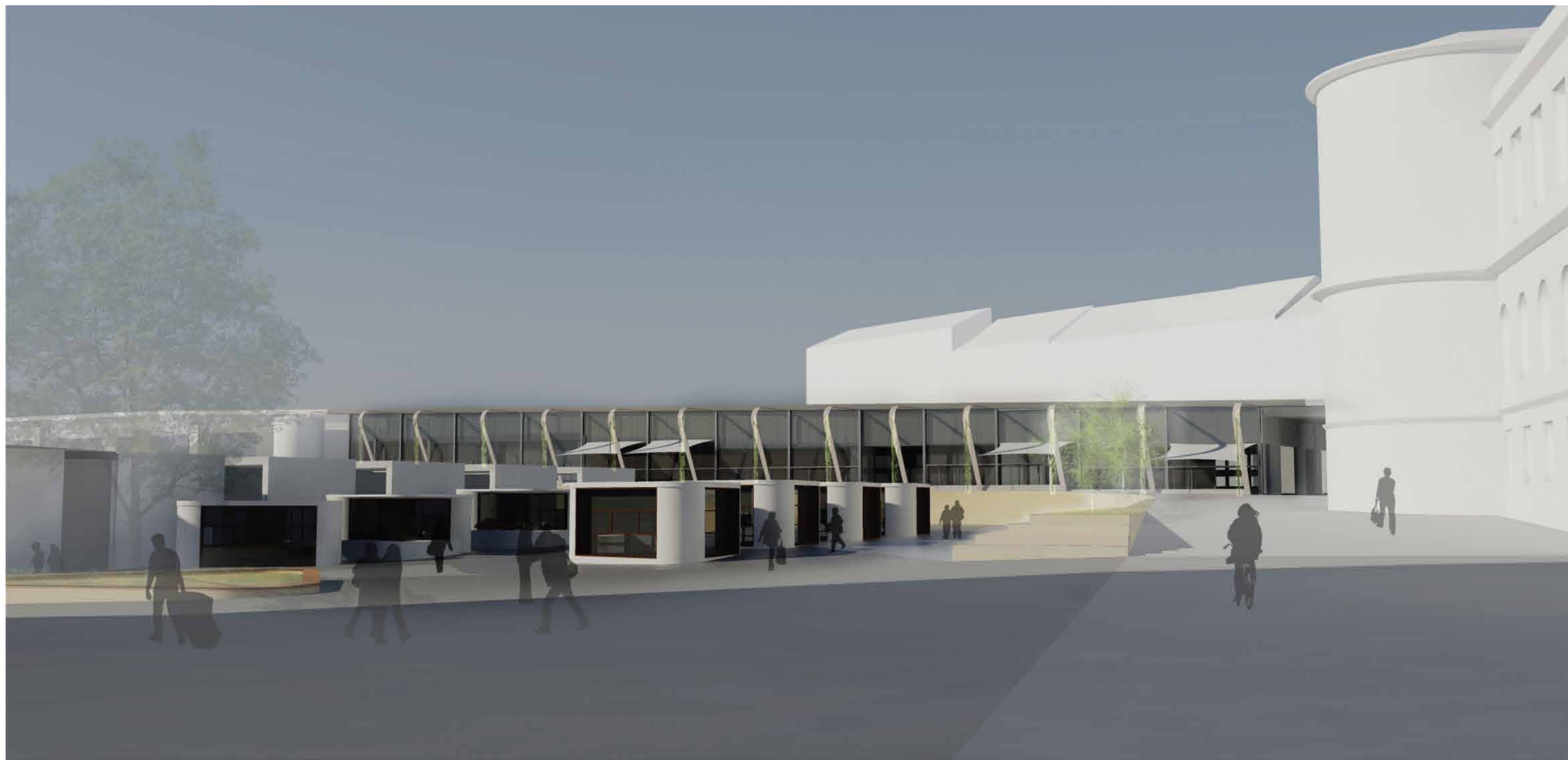

POHLED J-V M 1:500

POHLED J-Z M 1:500

Seznam použité literatury

Josef Janáček, MALÉ DĚJINY PRAHY, nakladatelství Orbis 1968

Yvonne Janková , článek KRYTÁ CHRÁNĚNÁ TRŽIŠTĚ , www.realit.cz 2009 / 10

Ing. arch. Milota Sidorová, disertační práce MARKET 2011

Jan Gehl, MĚSTA PRO LIDI, nakladatelství Partnerství, o.p.s. 2012

Marie Syrovátková, Jana Spilková, Lenka Fendrychová , prezentace FARMÁŘSKÉ TRHY V PRAZE, Přírodovědecká fakulta Univerzita Karlova v Praze 2011

Eugenie Línková, zpráva o stavu zemědělství LEVNĚJI UŽ NEDOVEZEME, Agrární komora ČR 2011

Ateliér K2, webová stránka Humanizace severojižní magistrály v Praze, www.atelierk2.cz

Aisslinger Werner , webová stránka THE LOFTCUBE. 17 Sep. 2004 , <http://www.loftcube.net/main.html>

Konzultace

Akad.arch.Mojmír Průcha - design

doc. Ing. Josef Kocourek, Ph.D. - doprava